



# ELK SEIZOEN EEN GROEN BALKON



## LENTE

### JAARROND MOOI

Wie een leeg balkon beu is, wil soms in één keer genoeg planten kopen om het helemaal vol te zetten. Bij de aanschaf van meerjarige overblijvende planten is het niet handig om alles tegelijk te kopen. Dan is je balkon in het seizoen van aanschaf prachtig, maar is er daarna weinig meer te beleven. Koop daarom liever elk seizoen wat planten. Kies steeds iets uit dat dan mooi is, dan heb je het hele jaar door fleur en kleur. Tijdelijk lege plekken kun je altijd opvullen met kortlevend perkgoed en eenjarigen, die je na uitbloeien vervangt.

### KINDVRIENDELIJKE PLANTEN

Hoe maak je de eerste kennismaking van jonge kinderen met planten op het balkon leuk en veilig? Je kunt eetbare planten neerzetten, zoals geurige keukenkruiden, aardbeien en zelf gezaaide groenten. Verschillende planten hebben zachte aai-blaadjes, zoals ezelsoor (*Stachys byzantina*) of vrouwenmantel (*Alchemilla*). Enkele andere veilige sierplanten zijn aster, daglelie (*Hemerocallis*), fuchsia, klokjesbloem (*Campanula*), lavendel, ooievaarsbek (tuin-*Geranium*), (doornloze) roos, sering, siergrassen, stokroos en wilgjes.

### KLIPLANTEN

Op een balkon kun je klimplanten goed gebruiken. Ze geven beschutting tegen inkt en tegen de wind. De meeste klimplanten zijn echter niet dol op droge, winderige standplaatsen. Op een balkon op het noorden, oosten of westen doen klimplanten het beter dan op het zuiden. Zet klimplanten in een grote bak en laat ze niet uitdrogen. Monteer een stuk tuingaas waar de planten in kunnen klimmen. Geschikte, niet al te grote soorten zijn *Actinidia* (sierkiwi), *Lonicera* (kamperfoelie) en *Passiflora* (passiebloem); die klimmen zelf. *Jasminum nudiflorum* (winterjasmijn), klimop en klimroos kunnen ook, maar die moet je aan het gaas vastmaken of invlechten.



## ZOMER

### KRUIDEN

Het balkon is een prima plek om zelf keukenkruiden te kweken. Zo heb je ze steeds bij de hand bij het koken, en geniet je van de geur als je buiten zit. Veel kruiden houden van een zonnige warme standplaats. Soorten als bieslook, dragon, oregano, rozemarijn, salie en tijm doen het goed in potten, omdat ze wat droogte verdragen. Soorten met sappiger blad, zoals munt of basilicum, kunnen minder goed tegen uitdrogen. Die kunnen ook op het balkon, maar zet ze dan samen in een grote bak en hou in de gaten wanneer ze water nodig hebben.

### VLINDERS

Op balkons niet te hoog boven de grond kun je bezoek van vlinders krijgen. Je kunt ze lokken met goede nectarplanten. Van vlinderstruik heb je tegenwoordig veel compacte rassen, die prima in een pot groeien. Andere vlinderlokkers zijn bijvoorbeeld *Verbena bonariensis* 'Lollipop', *Nepeta* (kattenkruid), *Sedum* (vetkruid, hemelsleutel) en de kruidenplanten bieslook, lavendel en oregano. Vlinders komen het liefst naar zonnige plekken die wat beschermt zijn tegen de wind. Geef de planten voldoende water, dan maken ze meer nectar. Dat ruiken vlinders meteen!

### KLEINE BAKJES, GROTE BAKJES

Heerlijk, een zonnig balkon vol met planten. Maar het is wel veel werk om ze water te geven. In de zon, op de wind en met de weerklaarste warmte van balkon en gevel drogen planten snel uit. De potjes en potgrond waarin planten verkocht worden zijn op een balkon niet zo gemakkelijk te verzorgen. Verpot ze daarom liever in grotere potten of zet ze met meerdere planten bij elkaar in een grote bak. Lichtgekleurde overpotten worden minder heet in de zon dan donkere. Zet zware plantenbakken boven de sterkste dragende delen van het balkon.



# ELK SEIZOEN EEN GROEN BALKON



## HERFST

### ELKE DAG DIERENDAG

Een balkon kan ook fijn zijn voor onze huisdieren. Een beetje vers groen is welkom voor dieren die niet naar buiten kunnen. Zet voor poes bijvoorbeeld een pot Nepeta (kattenkruid) neer of zaai wat kattengras. Ook kooivogels knabbelen graag aan verse grassprietten. Je doet ze veel plezier met een zelfgekweekte (mini)-zonnebloem of met goudsbloemen, waar ze de zaadjes uit mogen peuteren. Voor knaagdieren of schildpadden kun je wat wortel, snijbiet, spinazie of sla zaaien, waardoor je altijd een lekker vers blaadje bij de hand hebt om ze op te trakteren. Van veldsla is zelfs in de winter te plukken.

### EEN SCHADUWBALKON

Wel een balkon, maar er komt weinig zon? Geen probleem! Heel veel planten staan juist liever niet de hele dag in de volle zon. Schaduwplanten in tuinen willen nog wel eens last hebben van een slakkenplaag, maar op balkons komen die minder voor. Geschikte struikjes voor in een pot zijn bijvoorbeeld Camellia, Fuchsia, Gaultheria, Rhododendron en Skimmia. De vaste planten Gaura, Heuchera, Hosta en Lamium (dovenetel) houden van schaduw. Als perkgoed zijn madeliefjes, vlijtig Liesje, Petunia en Primula geschikt. Ook veel bloembollen doen het er goed.

### WINTERKOST

In voorjaar en zomer is het gemakkelijk om zelf kruiden en groenten te kweken op het balkon. Maar als die geoogst zijn kun je ook in de herfst nog prima eetbaar groen zaaien. Snelgroeiende bladgroenten zoals spinazie, sla, rucola en snijbiet hebben maar een korte tijd en niet veel zon nodig van zaadje tot bord. Veldsla en winterpostelein trekken zich zelfs weinig aan van vorst; daarvan kun je in de winter blijven oogsten. Op een balkon kun je ook prima zelf paddenstoelen kweken. Er zijn kant en klare kweeksets voor bijvoorbeeld shiitake en oesterzwammen te koop.



## WINTER

### BLOEMBOLLEN IN LAAGJES

November is een goede tijd om bollen te planten op het balkon. In een grote kuip of bloempot kunnen meerdere soorten in lagen boven elkaar geplant worden. Vul de bak tot de helft met potgrond, en leg er eerst de grootste bollen in, bijvoorbeeld hyacint, tulp of narcis. Let op: neuzen (puntjes) omhoog en wortels naar beneden. Dek ze af met een laagje grond, en leg er dan kleine bolletjes in, zoals krokus, blauwe druifjes of sneeuwkllokjes. Dek ook deze af, geef de pot wat water en zet hem op het balkon. Zo krijg je uit één pot twee keer kleur in het voorjaar.

### KLEURIGE FEESTDAGEN

Rond de feestdagen zijn er veel planten te koop die het prima doen in bakken op het balkon, zoals winterheide, Helleborus (Kerstroos) en de besheestertjes Pernettya en Gaultheria. Mini-kerstboompjes (Picea glauca 'Conica') doen het ook prima in pot, en kun je zelfs meerdere jaren overhouden. Als je binnen weinig plek hebt, overweeg dan eens om de kerstboom op het balkon te zetten. Kerstbomen, al dan niet met kluit, zullen op een koel balkon veel langer hun naalden vasthouden dan in een verwarmde huiskamer. Met weerbestendige versiering is feest sfeer gegarandeerd.

### BEESTJES IN DE WINTER

Ook op een balkon kunnen we dieren een handje helpen, bijvoorbeeld met het welbekende bijenhotel en vogelnestkastje. De winter is een goed moment om een nieuw kastje op te hangen of een gebruikt kastje schoon te maken. Het vlinderkastje is nog wat minder bekend. Het heeft verticale gleuven in de voorzijde en vlinders overwinteren erin. Struiken op het balkon kunnen versierd worden met vetbollen en pindaslingers voor de vogels. Zo wordt het midden in de winter toch nog levendig op het balkon.